

Buxa

Manapság az emberek nagy része úgy gondolja, a tőzsdézés kockázatos dolog, nem laikusnak való. Ha örökölnék egymilliót, a többségnek biztosan nem jut eszébe részvényeket venni. Inkább azt böngészi, melyik bank mekkora kamatot kínál, milyen futamidőre. Próbálja kiszámolni, melyik hoz többet egy év alatt, melyik a biztonságosabb. Vagy ingatlanba fekteti, amije van. A tőzsdéről meg azt tartják az emberek, ha valaki ügyes, nagyon sokat nyerhet, de legalább annyit bukhat, ha rosszul dönt. Táplálja ezt a hitet mindaz, amit történelemből a nagy tőzsdekrachokról tanultunk, hogy egy-egy jelentős ármozgás után sorozatban lótték főbe magukat nagybefektetők és kisemberek.

Ha valaki ellátogat a Budapesti Értéktőzsdére, méginkább az az érzése támad, jobb az efféléit a brókerre hagyni. Szabványöltönyös „tojásfejek” dolgoznak az üvegfal mögött, vizslatekintettel lesik a számítógépek képernyőjét, és ötpercenként nyúlnak a rádiótelefonjukhoz. Pedig az értékpapírtavalyi éve szögesen ellentmond minden efféle előítéletnek. A szakemberek szerint 1996 a tőzsde éve volt, s különösen jó eredményeket hozott az ösztendő utolsó hete. Abszolút rekordot ért el a Budapesti Értéktőzsde átlaga, a BUX. A részvények jelentős részének záróárfolyama legalább kétszerese volt a megelőző 12 hónap minimális napi átlagárfolyamának, és van példa az árfolyam megötszöröződésére is.

Tavaly a tőzsdén szinte nem is lehetett bukni, ha valaki rosszul döntött, legfeljebb nem nyert annyit, amennyit nyerhetett volna. A tőzsdei ármozgást összevetve a 26 százalék körüli legmagasabb betéti kamattal úgy tűnik, tavaly azoknak a bukszája telt meg leginkább, akik a BUX-ra voksoltak.

Kecser Gabriella

Januárban a Taurusnál

Részvényjegyzés

Budapest (MTI)

Miután tavaly nem sikerült, várhatóan januárban kerül sor a Taurus munkavállalói részvényeinek jegyzésére – mondta az ÁPV Rt. képviselője az MTI érdeklődésére, kedden.

A Taurus Rt. állami kézben levő részvényeinek 90 százalékát az elmúlt év októberében a francia Michelin vette meg. A további 10 százalékot az ÁPV Rt. dolgozók számára különítette el.

A 3500 dolgozó arra számított, hogy a részvényjegyzés még 1996-ban lebonyolódik. Az elmúlt év során azonban nem jött létre megállapodás az ÁPV Rt. és a vállalat között a részvényki-

bocsátás feltételeiről. A jegyzés módjára, tehát arra, hogy ki mennyi értékpapírt vásárolhasson a Taurus szakszervezeti bizottsága javaslatot készített, elsősorban a Taurusnál töltött munkaviszony idejét figyelembe véve.

A szakszervezet és a vállalat a javaslat megvitatását és a megállapodást többször sürgette, annál is inkább, mert akkor még az értékpapírok árfolyamnyeresége után a forrásadó mértéke 10 százalék volt, ez évtől azonban már 20 százalékra emelkedett. Ez azt jelenti, hogy a részvények értékesítésekor a dolgozóknak kétszer annyi forrásadót kell fizetniük.

Nyugdíjreform?

Balatonfüred (MTI)

Határozatlan utasította el a Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat elnöksége kedden balatonfüredi ülésén a Pénzügyminisztérium és a Népülési Minisztérium által javasolt nyugdíjreformot. Ezt a döntést a délutáni órákban a Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat közgyűlése elé terjesztik. Vágó János elnök, a délben rögtönzött sajtótájékoztatóján rámutatott, hogy a reformot maguk is szükségnek tartják, de a javasolt

módot nem, és a gyors változtatást sem látják indokoltnak.

A Pénzügyminisztérium által indított reform szerint a nyugdíjreformok egyharmada magánbiztosítókhoz folya be, és tökefedezeti pilléreként működne, de egyelőre átláthatatlan garanciákkal. Mindezt a Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat elnöksége sem gazdasági, sem pedig szociális szempontból nem tartja megfelelő rendszernak.

EGY SZÁZALEK

Benne:

HOZAM

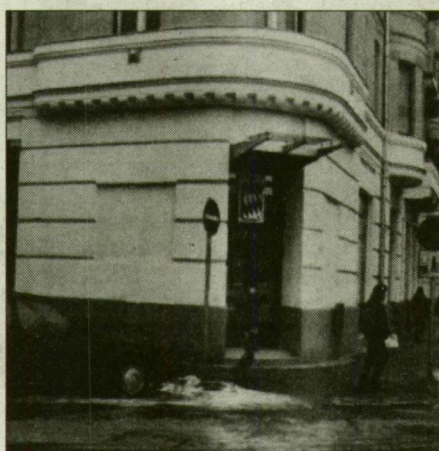
bankok, biztosítók,
brókerek, kamatok,
tőzsde, adózás,
társadalombiztosítás

Kis Csongrád megyei banktörténet

Jöttek, láttak, építkeztek

Amikor 1987-ben hivatalosan is kétszintűvé vált a magyar bankrendszer, indulásképpen a Magyar Hitelbank, az Országos Kereskedelmi és Hitelbank és a Budapest Bank hálózati egységei megjelentek Csongrád megyében is. Nagyvállalati számlavezetés és az öröklött kétes hitelek óriási tömege jellemezte ezeket az igazgatóságokat, sem energia, sem idő nem volt még akkoriban a lakossági szolgáltatásokra. Ez utóbbiak megmaradtak a később csendben takarékpénztárból kereskedelmi bankká alakult OTP-nek, illetve az ugyancsak jelentős hálózattal rendelkező takarékszövetkezeteknek, ahol az ügyfelek nem sokat vettek észre a bankrendszer kétszintűvé válásából.

A második hullám, vagyis az újonnan alapított bankok megyei megjelenése ugyancsak elkezdődött 1987 utolsó harmadában, mégpedig a Duna Befektetési és Forgalmi Leánybank szeptemberi nyitásával. Rá két hónapra a Mezőbank alakított ki területi igazgatóságot, bevalloitan az agrárszektor speciális finanszírozási feladataira koncentráva. A Magyar Posta infrastruktúrájára ügyesen ráépülő Postabank, valamint az Agrobank 1988-ban, míg az élénkítő helyi kapcsolatokra alapozó Külkereskedelmi Bank, illetve a Takarékszövetkezeti Bank 1989-ben vetette meg lábát Csongrád megyében. Ezzel egy időre be is fejeződött a kereskedelmi bankok térhódítása, pontosabban a legnagyobb, vagyis a Postabank és az OTP egyre több kirendeltséget nyitott folyamatosan a megye területén. Értelemszerűen megkezdődött a korábbi, merev keretek lazulása is; a nagyvállalati számlavezető bankok nyitottak a lakossági szolgáltatások felé, míg az újonnan jöttek egyszerre próbálták meghódítani a vállalkozói és a lakossági kört.

Két új bankfiók az elmúlt esztendőből. (Fotó: Nagy László)

A második, 1989-ben befejeződő megyei bankterjeszkedési hullámban a piaci megfontolások még keveredhettek a „jelen lenni az ország harmadik legnagyobb városában, a harmas határnál, a balkán kapujában”, ám lassan megváltoztak a viszonyok.

Az első klasszikus vegyes bank, a kezdetben osztrák és német, később már csak osztrák érdekeltségű Unic 1993 októberében jelent meg a megyeszékhelyen, nem titkolva, hogy a Pick házibankja. Jókör érkeztek, s az egyre sikeresebb élelmiszeripari nagyvállalat számlavezetésével, illetve a hozzá kapcsolódó szolgáltatásokkal megvevették a lábukat. Később még erősebbek lett, amikor Szeged város önkormányzatának számlavezetését is elnyerték, kiszorítva a korábbi országos érdekeltségű OTP-t. A jellemzően elit ügyfélkörrel rendelkező Inter-Európa Bank Rt. Különböző befektetési formákat ajánlva, kárpótlási jegy-részvénycsekket, illetve új részvénykiadásokat szervezve, gyorsan ismertté lett Csongrád megyében. (Nem ebbe a sorba tartozik a száz száza-

lékban magyar érdekeltségű Budapest Bank újszülöttjének, a Polgári Banknak 1994 januári megérkezése, de a palettát ez is színesítette.) Híre megelőzte jöttét – mondhatnánk a CIB bank 1995 januári nyitására a megyeszékhelyen, ők is egyszerre kezdtek a valamelyest azért limitált lakossági szolgáltatásokkal, illetve az Unicól nem sokkal elmaradó, exkluzív nagyvállalkozói ügyfélkörrel. 1996-ban a német érdekeltségű Hypo, illetve az osztrák Creditanstalt látta elkezdetnek az időt arra, hogy megjelenjen Csongrád megye székhelyén, de a magyar állami tulajdonban levő Konzumbank is tavaly nyitott fiókot Hódmezővásárhelyen.

Ha időrendi, azaz megyében történő megjelenési sorrendjüket nézzük meg azt, hogy mi történt időközben a bankokkal, számos változást regisztrálhatunk. Az első nagy hármashból a Budapest Bank magánosításán máig is vitatkoznak a szakemberek, a Magyar Hitelbank privatizációs szerződésére 1996 novemberében került pecsét. A Külkereskedelmi Bankot már korábban privatizálták, a Postabankban szép csendesen részesedést szereztek az osztrákok, az OTP-t részben ugyancsak államtalanították, a Mezőbank magába olvasztotta a hírbé keveredett Agrobankot, a Dunabankot pedig megvásárolta a holland ING.

A kereskedelmi bankhálózat 90-es évekbeli dinamikus bővülése, a banki szolgálta-

tások lakosság felé történő kiterjesztése értelemszerűen a pénzügyi szféra beruházásának fellendülésével járt. Sorra épültek a szebbnél szebb új bankfiókok, s kaptak reprezentatív külsőt a régiók. E folyamat leglátványosabb szakasza a megyében 1993–1994-re esett, amikor az éves pénzügyi investíció értéke 800 millió forint fölé emelkedett. Az utolsó 4 évben összesen elköltött 2,7 milliárd forint nagyobbik felét a tisztán hazai tulajdonú pénzintézetek finanszírozták, a külföldi érdekeltségű vállalkozások részaránya a négy év átlagában 39 százalék, süllyk a banki privatizáció előrehaladtával az 1992. évi 36-ról 45 százalékra emelkedett.

A bankok beruházásai során az általában nagystílusú külső megjelenésen túl szolgáltatásaik magas színvonalú biztosítását ugyancsak szem előtt tartották (számítógépes on-line rendszerek kialakítása, bankkártya-automaták elterjesztése stb.). Erre utal beruházásaik magas – a nemzetgazdaság egészére kialakult átlagot meghaladó – import géphányada is.

A banki intézményhálózat továbbra is jelentős változásokon megy át. A bankprivatizáció újabb külföldi tőkeutalajdonosok megjelenésével jár együtt és állandóan változik a banki szolgáltatások struktúrája is. A megyei bankrendszer intézményhálózata 1996-ban másfél ezer embernek adott munkahelyet.

Kovács András

Net-hírek

• Munkatársunktól
Híreinket az Interneten megjelenő Internetto Hírlevélből válogattuk (címe: <http://www.idg.hu/internetto>).

A leggyorsabb számítógép

Az Intel elkészítette az amerikai Energiaügyi Minisztérium számára a világ leggyorsabb számítógépét, amely másodpercenként egybillió művelet elvégzésére képes. A szuperszámítógép amerikai nukleáris fegyverek hatását fogja modellezni, kiváltva ezzel a fegyverkísérleteket. A 9624 PentiumPro processzorból épített gépet emellett időjárás-előrejelzésre és egyéb hatalmas matematikai kapacitást igénylő szimulációkra használják majd. A gépet a Minisztérium 50 millió dollárt fizet az Intelnek.

Internet-fúzió

A magyar-amerikai Hungarian Teleconstruct Inc. (HTEL) megvásárolta az EUnetet, az E-Netet és az Internet Hungary-t, hogy februártól EuroWeb néven új Internet-szolgáltatást indítsa a magyar piacon. Az EuroWeb átveszi a megvásárolt cégek ügyfeleit, így 15 százalékos piaci részesedéssel a harmadik legnagyobb Internet-szolgáltató lesz Magyarországon. Az EuroWeb a felvásárolt cégek szellemi és technikai bázisa alapján magas színvonalú, teljeskörű szolgáltatásra törekszik.

Virtuális törvényvita

A Népülési Minisztérium az Interneten is vitára bocsátja a készülő egészségügyi törvényt. A vitavezető Dr. Kapócs Gábor, az Egységügyi Törvényt Előkészítő Operatív Csoport vezetője. A készülő törvény főbb vonalait bemutató internetes kiadvány bevezetőjét Dr. Kökény Mihály írta. A vita egyoldalú: az olvasók nem láthatják mások hozzászólásait, csak a saját véleményüket küldhetik el a minisztérium illetékesének. A vita fórum címe: <http://www.elender.hu/eutvvita/index.html>

A privatizáció még nem fejeződött be!

ÁLLAMI
PRIVATIZÁCIÓS ÉS
VAGYONKEZELŐ RT.

ÁPV Rt.-ügyfélszolgálat:

DUNA-TISZA REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI KFT.

6720 Szeged Széchenyi tér 3.

Ügyfélszolgálati munkatárs: Lenti Szilvia

Tel: 486-965

1997. JANUÁR

ADÓNAPTÁR

Dátum	Adóbevallás	Adófizetés, támogatásigénylés
5.	ÁFA: gyakrabban fizetők	ÁFA: gyakoribb fizetésre kapott engedély alapján; SZJA: az előző év december havi kifizetésekből a kifizető által levont adó és adóelőleg
10.		TA: a havonta kétszer fizetők adóelőlege
12.		SZJA: az előző év december havi kifizetésekből a munkáltató által levont adóelőleg
15.	Helyi adók (építményadó, telek, építmény utáni idegenforgalmi adó, magánszemélyek kommunális adója) változása, keletkezése; Havonta beszedett idegenforgalmi adó	Az előző év december hónapjára esedékes adók, illetve költségvetési támogatások különbözete, a fogyasztási adó nettó összegének és előlegének különbözete; sertésállomány-mentesítési hozzájárulás, fogyasztóiár-kiegészítés, termelésiár-kiegészítés és -dotáció, mezőgazdasági és élelmiszer-ipari exporttámogatás; engedély alapján gyakrabban utalt költségvetési támogatási előleg; A havonta beszedett idegenforgalmi adó; TA: a külföldi vállalkozó adóelőlege
20.	ÁFA: az 1996. év utolsó hónapjára (negyedévére) járó, illetve a gyakrabban fizetők	ÁFA; játékadó; TA: a külföldi szervezettel levont adó
28.		FA-előleg; TA: a havonta kétszer fizetők adóelőlege